

Ålands handikappförbund

Verksamhetsberättelse

2021

Innehåll

Förord	2
Förbundet och dess målsättningar 2021	2
Styrelsen	3
Strategin	3
Måluppfyllelse	4
Kansliet	4
Öppet	5
Utställningar	5
Personalen	6
Företagshälsovård	7
Fortbildning	7
Samarbete	7
Verksamheten	7
Påverkansarbete	7
Skrivelser, insändare och höranden	8
Rättighetsutbildning	9
Rädda-Barnen-priset 2021	10
Personligt ombud för personer med funktionsnedsättning	11
Förbundets tidning Bulletinen	11
Biblioteket	12
Hemsida, Facebook, månadsbrev och digitalt nyhetsbrev	12
Statistik	12
Socialskyddsguiden	13
Ungdomsrådet	13
Stöd och information till medlemsföreningarna	13
Det ny tillsatta rådet för personer med funktionsnedsättning	13
Demonstration av förbundets nya hjärtstartare	14
Prideparaden	14
Instruktioner för bokföring och löner	14
Samarbete med Ålands Radio & TV "En av fem"	14
FN-dagen 3.12 med Öppet Hus	15
Luciabetesök	15
Verksamhetsåret avslutades	16

Förord

Verksamhetsledaren

2021 blev ett annorlunda år med en pandemi som igen gav oss stora utmaningar. Det var också ett år med byte av verksamhetsledare, både för förbundet och för flera medlemsföreningar. Men året gav oss också konsten att tänka lösningsorienterat och förmågan till kreativa lösningar, bland annat genom digital mötesteknik. Det dagliga arbetet fortsatte med till exempel att rapporter bearbetades, möten hölls digitalt, remisser besvarades och budskap förmedlades. Tillsammans klarade vi av året och kunde avsluta med en fysisk aktivitet på den internationella funktionsnedsättningsdagen 3.12 med Öppet Hus för allmänheten.

Efter ett speciellt år vill jag rikta ett varmt tack till mina arbetskollegor vid Ålands handikappförbund för hög motivation, god attityd och flexibilitet i arbetet och för medverkan i gemenskapen. Jag vill också tacka medlemsföreningarna, styrelsen och alla samarbetspartner för ett gott samarbete.

Förbundet och dess målsättningar 2021

Ålands handikappförbund r.f. är enligt stadgarna ett samarbetsorgan för sina medlemsföreningar. Medlemsantalet i de olika föreningarna som ingår i förbundet var 31.12.2021 totalt ca 4 300 personer.

Medlemsföreningar 2021

- Andning & Allergi Åland r.f.
- De Utvecklingsstördas Väl på Åland r.f.
- Demensföreningen på Åland r.f.
- Diabetesföreningen på Åland r.f.
- Föräldraföreningen för barn med särskilda behov r.f.
- Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- Intresseföreningen för psykisk hälsa - Reseda r.f.
- Ålands Autismspektrumförening r.f.
- Ålands Cancerförening r.f.
- Ålands Hörselförening r.f.
- Ålands Neurologiska förening r.f.
- Ålands Reumaförening r.f.
- Ålands Synskadade r.f.

Föräldraföreningen för barn med särskilda behov upplöstes 31.12.2021. I och med att föreningen upplöstes upphör representationen i förbundets styrelse efter 31.12.2021.

Styrelsen 2021 bestod av följande ordinarie föreningsrepresentanter

- Henrik Lagerberg, Intresseföreningen för psykisk hälsa Reseda r.f.
- Sonja Winé, Ålands Autismspektrumförening r.f.
- Irmeli Eriksson, Andning & Allergi Åland r.f.
- Dan Backman, Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- Sanna Söderlund, Ålands Synskadade r.f.
- Gudrun Gudmundsen, Demensföreningen på Åland r.f.
- Jan Salmén, Ålands Cancerförening r.f.
- Kerstin Jansson, Föräldraföreningen för barn med särskilda behov r.f.
- Anna Hedenberg, De Utvecklingsstördas Väl på Åland r.f.
- Minna Mattsson, Diabetesföreningen på Åland r.f.
- Mona Eriksson, Ålands Reumaförening r.f.
- Pia Grüssner, Ålands Hörsselförening r.f.
- Viveka Landgårds, Ålands Neurologiska förening r.f.

Henrik Lagerberg var ordförande och Sonja Winé vice ordförande. Verksamhetsledaren beredde styrelsens ärenden och fungerade som styrelsens sekreterare. Revisor för 2021 var GRM-revisor Erika Sjölund.

Styrelsen höll 16 protokollförda möten under året och förbundet höll stadgeenliga vår- och höstmöten.

Förbundet har fortsatt arbeta i enlighet med sina stadgeenliga uppgifter och sitt mål om ett samhälle där alla kan vara delaktiga på lika villkor, utgående från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, den så kallade Funktionsrättskonventionen. Förbundets arbete handlar om social hållbarhet vilket också är en viktig del i visionen i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

Vi vill se ett samhälle där varje människa kan delta på lika villkor och vara sitt bästa jag!

Förbundets styrelse antog 28.1.2019 ett strategidokument för åren 2019–2021 för att ha en tydlig riktning i sin verksamhet.

Strategin innehöll följande konkreta mål för år 2021

1. Förbundet genomför namnbytet, enligt beslut. I praktiken uppdateras förbundets logo, hemsida, informationsmaterial, skyltar och tidning.
2. En hållbarhetspolicy för ÅHF utformas och antas. Tanken med policyn är att förbundet ännu mera konkret ska jobba i enlighet med Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Tanken är också att föreningarna kan välja att anta policyn för sin egen del.
3. Rättighetsutbildarprojektet utvärderas i början av året och eventuellt anhåller förbundet om fortsatt finansiering för arbetet eller så försöker förbundet, i dialog med LR, hitta en annan lösning för denna viktiga funktion.
4. Förbundet kan fortsätta diskussionen om stadgarna och se över behovet av att ändra dem.

Måluppfyllelse 2021

1. Ålands handikappförbunds namnbyte behandlades på vårmötet och ett efterföljande extra medlemsmöte men ärendet bordlades för fortsatt behandling under 2022.
2. Arbetet med hållbarhetspolicyn pågår och kommer att slutföras under 2022.
3. Rättighetsutbildarprojektet beviljades PAF-medel för en deltidsanställd rättighetsutbildare på 50% av heltid för projektår tre, från 1.4.2021 till och med 31.3.2022. Närmare information om projektet finns i ett skilt stycke i verksamhetsberättelsen.
4. Ändring av förbundets stadgar bordlades av vårmötet och det extra efterföljande medlemsmötet och kommer upp till fortsatt behandling under 2022.

Ålands handikappförbund r.f. fortsatte, genom ett specialarrangemang, som huvudman för Fixtjänst som producerar arbets- och sysselsättningsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Närmare information finns i Fixtjänsts verksamhetsberättelse.

Kansliet

Förbundets kansli finns på Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Totalt hyr förbundet 356 m² kansliutrymmen och 43 m² sociala utrymmen och förråd av Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas. Förbundet har fortsättningsvis hyrt ut kontorsrum till följande föreningar:

- Demensföreningen på Åland r.f.
- De Utvecklingsstördas Väl på Åland r.f.
- Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- Ålands Hörsselförening r.f.
- Ålands Neurologiska förening r.f.
- Ålands Reumaförening r.f.

Ålands Cancerförening r.f. äger sina kanslilokaler som ligger i anslutning till förbundets kansli. Ålands Synskadade r.f. har sin verksamhet i sin egen lokal Ankaret i Mariehamn.

Förbundets två mötesrum användes flitigt under året, trots coronaläget. De föreningar som inte har egna kontorsrum hade tillgång till egna skåp för att förvara föreningsmaterial.

I mötesrummet finns webbkamera med mikrofon, för att underlätta hybridmöten och föreningarna har tillgång till egna inloggningsdata på konferensdatan.

Även möbleringen i mötesrummet har anpassats för att fungera smidigare vid möten då vissa deltar digitalt. Mötesrummet kan enkelt möbleras om för mötesdeltagare, så att de kan hålla avstånd i mötesrummet.

Höj- och sänkbara skrivbord är standard för kansliets personal. Det betyder att alla kanslianställda har möjlighet att variera sina positioner under arbetsdagen.

På grund av coronaviruset/covid-19 utarbetade verksamhetsledaren, som också är utsedd arbetarskydds-
chef för förbundet, coronaanvisningar för förbundet. Coronaanvisningarna antogs för att förhindra och
minska smittspridningen på kansliet, och gav direktiv för personalen, förbundets möten och planerade
evenemang och besökare. Anvisningarna uppdaterades flera gånger under året vartefter coronaläget
och gällande restriktioner och rekommendationer ändrade. Förbundet vidtog flera åtgärder på kansliet,
såsom tätare städning av utrymmena, tillhandahållande av visir för förbunds- och föreningsanställda
samt skyddsskiva i plexiglas i receptionen.

Öppet

Förbundet följde myndigheternas restriktioner och rekommendationer under året men kansliet var
öppet för besökare under normala öppettider måndag-torsdag kl. 9-15 och fredagar kl. 9-13, förutom
2.3–21.3 då kansliet var stängt för besökare i enlighet med de nationella coronarestriktionerna, samt den
vanliga sommar- och julstängningen.

Utställningar

Under året har de allmänna utrymmena på kansliet fungerat som utställningsplats för konst och konst-
hantverk. Bland annat visades Neurologiska föreningens utställning JAG SAKNAR MIG #MillionsMissing
#MECFS i Handicampen entré. Utställningen presenterades samtidigt också i digitalt format på
förbundets Facebook sida.

Utställning:

JAG SAKNAR MIG.

Miljoner människor har försvunnit från arbeten,
skolor, familjer och vänskretsar på grund av sjuk-
domen ME/CFS. Det finns ingen bot och eftersom
kunskapen saknas i världen är det få av de sjuka
som får någon lindrande behandling.

ME/CFS sjuka behöver vård och forskning. Vi
kan inte vänta längre.

#MILLIONSMISSING

Varje vecka presenteras här på fb skor med
saknade personer.

Urval ur utställningen:

Kvinna 45+ som saknats i 11 år.

"Mina skor, de har vandrat i ökenlandskap och genom regnskogar. De har trampat mellan övergivna he-
roinkanyler i såväl Neapels febriga gränder som under lövträden längs Aares strand. De har sprungit efter
spårvagnar som ändå hunnit åka. De har stöttat mig i stigbyglarna när hindren har varit högre än hästen,
den som tidigare under dagen trampat på dem. De har dansat på mitt bröllop och vilat stilla när skilsmäs-
san blivit klar. De var min stolthet tills världen rämnade och de lades in i den mörka garderoben med alla
sina minnen kvar. Där väntar de tålmodigt på mig i vetskap om att oavsett vad så har de alltid burit mig
högt över marken".

Utställningen är mobil och lånas ut till de kommunbibliotek som så önskar. Inledningsvis Vårdö.

Personalen

Personalen utgörs av fem ordinarie anställda; verksamhetsledare, kommunikatör, ekonomiansvarig, byråsekreterare/receptionist samt personligt ombud. Därtill utförs städningen på kansliet en gång per vecka mot timlön.

Verksamhetsledaren

Susanne Broman beviljades tjänstledighet under tiden 1.9.2021 - 31.8.2022. I rekryteringsgruppen för anställning av en vikarie ingick Henrik Lagerberg, Mona Eriksson, Irmeli Eriksson, Dan Backman och förbundets personalrepresentant Harriet Storsved.

Per Leino tillträdde som vikarierande verksamhetsledare från oktober 2021 till slutet av augusti 2022 och är således förbundets ledande tjänsteman med ansvar för den löpande verksamheten, påverkansarbetet, utveckling av verksamheten och för personalen.

Susanne Broman avtackades av ordförande Henrik Lagerberg. Per Leino tillträdde som vikarierande verksamhetsledare i oktober.

Kommunikatören

Till kommunikatörens, Gunilla G Nordlunds, ansvarsområde hör främst olika former av information, inklusive förbundets tidning Bulletinen, hemsida och Facebook samt projekt och evenemang. Utöver kommunikatörsuppgifterna vikarierade hon verksamhetsledaren under september - oktober.

Ekonomiansvarig

Förbundets ekonomiansvariga Anette Fredriksson arbetar som t.f. ekonomiansvarig till och med 30.6.2022. Ekonomiansvarig handhar främst bokföring, sammanställer bokslut, bistår i budgetarbete och sköter löneutbetalning för förbundet, Fixtjänst och de medlemsföreningar som så önskar. Under året gjordes detta för förbundet, Fixtjänst och 11 av medlemsföreningarna, varav 8 hade löneutbetalningar.

Byråsekreteraren/receptionisten

Irène Johanssons huvuduppgifter är att sköta reception, föreningarnas medlemsregister samt övriga administrativa kansliuppgifter, främst gällande föreningarna. Byråsekreteraren/receptionisten skötte medlemsregistren för 10 medlemsföreningar och uppdateringen av hemsidor för 9 medlemsföreningar. Tjänsten är 80% av heltid.

Personligt ombud

Harriet Storsved arbetar med att ge stöd, information och rådgivning till enskilda personer med funktionsnedsättning eller till familjer med barn med funktionsnedsättning.

Företagshälsovård

För att måna om social hållbarhet och välmående för personalen erbjuder förbundet personalen utökad företagshälsovård, friskvårdssubventionering och fortbildning.

Fortbildning

Personalen deltog i digitala kurser och fortbildningar inom sina respektive områden; allt från arbetarskydd till lättläst och tillgänglig kommunikation i Word och på webben.

Samarbete

Förbundet har ett nära samarbete med föreningar, organisationer, privata aktörer och myndigheter. Förbundets viktigaste och närmaste samarbetsparter är de 13 medlemsföreningarna. Konkret har samarbetet synts exempelvis i den gemensamma intressebevakningen. Utöver samarbetet med föreningarna har förbundet ett flitigt samarbete och kontakt med olika personer inom Ålands landskapsregering liksom andra offentliga aktörer på Åland och verksamheten Juridiskt ombud i Svenskfinland.

Förbundet finns representerat i flera olika råd och organ, vilka ger kontakter till och samarbeten med både lokala och nordiska organisationer och myndigheter. Under 2021 var förbundet representerat i och deltog i möten med:

- Fördelningsrådet för PAF medel
- Övervakningskommittén för landsbygdsutvecklingsprogrammet för landskapet Åland och Ålands strukturfondsprogram, Entreprenörskap och kompetens.
- Nätverket Bärkraft.ax
- Föreningen Bärkraft.ax Åland r.f.
- Rådet för personer med funktionsnedsättning för landskapet Åland
- Rådet för nordiskt samarbete kring funktionshinder
- Handikapporganisationernas Nordiska Råd (HNR)

Verksamheten

Förbundets huvudsakliga uppgift är att bevaka rättigheter i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I påverkansarbetet ingår att informera om funktionsrättskonventionen och de rättigheter den ger personer med funktionsnedsättning.

Året präglades av coronaviruset/covid-19, vilket också påverkade förbundet och dess verksamhet. Konkret innebar pandemin att alla planer måste omvärderas och i vissa fall blev lösningen att senarelägga evenemang eller ordna helt digitala evenemang. Dock kunde största delen av verksamheten pågå som planerat.

Påverkansarbete

Förbundet påverkar på olika sätt för att bidra till att mänskliga rättigheter förverkligas i samhället. Påverkansarbetet utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Förbundet arbetar dels genom sina egna två arbetsgrupper, dels som medlemmar i råd och nätverk som andra ansvarar för. Vi bevakar medlemsföreningarnas intressen genom att samarbeta med dem i vårt påverkansarbete, speciellt kring våra utlåtanden. Vi är starkare tillsammans!

Förbundets egen arbetsgrupp för påverkansarbete är **Yttrandegruppen** med syfte att

- lyfta och diskutera frågor som gäller personer med funktionsnedsättning på Åland.
- föra fram föreningarnas erfarenheter och synpunkter.
- utforma förslag till utlåtanden.

Yttrandegruppen gav utlåtanden/remisser i följande ärenden:

- Utlåtande om Läroplanen för barnomsorgen
- Utlåtande om Utvärdering av Ett Tillgängligt Åland
- Utlåtande om landskapsregeringens ANDTS-politiska program
- Utlåtande om lagförslag om ny serviceprocess för arbetssökande
- Synpunkter på landskapsregeringens revidering av funktionshinderpolitiska åtgärdsprogram "Ett tillgängligt Åland"
- Synpunkter på KST nya anvisningar för sysselsättning
- Synpunkter på uppdateringen av Idrottslag för Åland

Förbundets egen arbetsgrupp för tillgänglighetsfrågor är **Tillgänglighetsgruppen** med syfte att

- föra fram erfarenheter och synpunkter från medlemsföreningarna.
- ge konkret input i frågor som gäller tillgänglighet, exempelvis byggprojekt eller information och kommunikation.

Tillgänglighetsgruppen gav utlåtanden i följande ärenden:

- Utlåtande om Bibliotekspolitiskt program för Åland
- Fritidshem för träningsundervisningen
- Dialog Grön Plan för Mariehamns stad
- Samlade kommentarer gällande handikapparkeringar i staden

Skrivelser, insändare och höranden

Förbundet arbetade aktivt med att ge synpunkter på förslaget till läroplan för grundskolan på Åland, både på den allmänna delen i läroplanen och på de olika ämnesdelarna.

Den gemensamma intressebevakningen skedde i förbundets arbetsgrupp för påverkansarbete. Arbetsgruppen koordineras av förbundets verksamhetsledare och består av både förbundspersonal och representanter från flera av medlemsföreningarna.

Förutom ärendet med rådet för personer med funktionsnedsättning på Åland gjorde förbundet spontana skrivelser och insändare i media. Nätverket Bärkraft bjöd in Susanne Broman att skriva en krönika. Krönikan "Vilket samhälle vill jag vara i?" publicerades den 2.6 i Nya Åland och därefter på www.barkraft.ax.

Förbundet har också haft möten med representanter från Kommunernas socialtjänst, KST, för att medlemsföreningarna och förbundet skulle få information om och kunna lämna synpunkter till den nya myndigheten.

Rättighetsutbildning

Arbetstiden för rättighetsutbildaren, Emilia Liesmäki, var 50 % av heltid 1.1.2021-31.12.2021 (projektåren löper från första april till sista december). Projektet har tre artiklar som fokusområden i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning:

- **Artikel 7 - Barn med funktionsnedsättning**
- **Artikel 9 - Tillgänglighet**
- **Artikel 27 - Arbete och meningsfull sysselsättning**

Inom förbundets rättighetsutbildning och påverkansarbete med fokus på barn och unga med funktionsnedsättning inledde förbundet ett barnboksprojekt under våren 2020. Hösten 2021 gav förbundet ut boken Pussel, som handlar om mångfald och rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. Boken riktar sig till barn i åldern 5–7 år. Boken vill öka kunskapen om personer med funktionsnedsättning och mänskliga rättigheter. Boken ska kunna användas i samband med att den nya läroplanen för barnomsorgen på Åland implementeras. På ett roligt, empatiskt och lättförståeligt sätt berättar boken att alla människor är olika och alla är lika mycket värda. Pussel riktas förutom till barnen också till hela samhället och även vuxna som läser boken får mer kunskap om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar.

Förbundet engagerade författaren Karin Erlandsson och illustratören Hannamari Ruohonen i bokprojektet. I arbetsgruppen ingick, förutom rättighetsutbildaren, förbundets ordinarie verksamhetsledare och kommunikatör.

Pussel har helt producerats med stöd från Ålands kulturdelegation med anledning av Åland 100 jubileet, Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet r.f. och William Thuring's Stiftelse. Med hjälp av bidragsfinansieringen har Pussel kunnat distribueras gratis till alla åländska daghem med förundervisning samt alla åländska bibliotek. Boken har väckt stort intresse och har även spridits utanför Åland i det svenskspråkiga i Norden.

Texterna och illustrationerna lanserades i samband med två vernissage på stadsbiblioteket den 15.9. Dagisgrupper, samarbetspartners och allmänhet bjöds in. Efter utställningen på stadsbiblioteket turnerar Pusselutställningen runt Åland i kommunernas bibliotek. Även en videofilm har producerats som ger pedagogerna vägledning i hur de kan använda sig av Pussel i undervisningen.

Bokprojektet kulminerar i samband med förbundets föreläsningar och workshop under Utbildningsbyråns evenemang Dialog 22 den 28-29.3.2022 som riktar till pedagoger på Åland.

Det här är Ugglan.

Ugglan bor på en ö med röda vägar, blått hav och gula blommor.

Ugglan tycker om att springa. Det är hon bäst på.

Ugglan föddes med en kort arm. När hon var liten opererades hon många gånger. Nu har armen en tumme.

Ugglan ska lägga ett pussel, men bitarna är här och där och överallt. Hon behöver hjälp.

På YouTube
hittar du videon

"Pussel - en
annorlunda bok
om rättigheter"

"Rädda-Barnen-priset 2021 för insatser i Barnkonventionens anda" tilldelades Ålands handikappförbund

Motivering:

För att säkerställa alla barns rätt till delaktighet krävs olika insatser, särskilda metoder eller helt enkelt information på ett för barnet tillgängligt sätt. För barn med funktionsnedsättning kan det betyda en anpassning i relation till funktionsnedsättning och ålder för att kunna använda rätten att uttrycka sina åsikter. I sitt rättighetsarbete har Ålands handikappförbund tagit initiativ till att barn med funktionsnedsättning ska få sina rättigheter tillgodosedda. I nomineringen nämns särskilt förbundets arbete med att synliggöra och informera om funktionsnedsättningar för både barn och vuxna genom boken Pussel och förbundets nyinrättade ungdomsråd där unga ges utrymme att göra sin röst hörd."

Förbundet blev fullkomligt överraskade och enormt glada när Rädda Barnens verksamhetsledare Lotta Angergård och ordförande Johanna Lang uppvaktade med nominering, tårta och blomma.

År 2021 visade sig vara ett bra år för att arbeta med bokprojektet med tanke på de utmaningar som coronapandemin innebar för rättighetsutbildningarna. Projektet lyckades inte nå ut till riktigt alla kommuner, då vissa hade mötesuppehåll och vissa även genomgick förändringar som till exempel byte av kommundirektör och sjukskrivningar, vilket gjorde det svårt för kommunerna att prioritera utbildningen.

Projektets syfte är att öka kunskapen om funktionsrättskonventionen hos kommuner och myndigheter och att fungera som ett bollplank i deras implementering av konventionen. Projektet handlar också om att förbättra attityder och få fler aktivt involverade i arbetet med att leva upp till konventionen.

Skärgårdsturné

Trots situationen med coronapandemin lyckades en sedan länge planerad skärgårdsturné att genomföras under hösten 2021. Rättighetsutbildaren, personligt ombud och kommunikationen informerade om FN:s funktionsrättskonvention, förbundets verksamhet samt personligt ombuds tjänster. Till infotillfällena inbjöds kommunalt anställda och allmänhet i Kökar, Föglö, Kumlinge, Sottunga och Brändö.

Till vänster infotillfälle i Kumlinge bibliotek och till höger besök hos bibliotekarie Katarina Fellman i Föglö bibliotek.

Rättighetsutbildarens utbildningar och uppdrag

Rättighetsutbildning genomfördes för medlemsföreningarna, Yttrandegruppen och Träningsundervisningen, samt personal och folkvalda inom kommunerna Saltvik, Mariehamn, Brändö, Kökar, Sottunga, Kumlinge och Föglö. Dessutom deltog rättighetsutbildaren i programserien "En av fem."

Ibland flyter projektets och förbundets arbetsområde ihop och under året har gemensamma områden varit arbetet med förbundets visioner och strategier. Rättighetsutbildaren tillsammans med verksamhetsledaren, personligt ombud och ordföranden medverkade i arbetet för att bidra med kommentarer till Rädda Barnens alternativrapport från Åland till FN:s barnrättskommitté. Utbildaren har också deltagit i utvärdering av landskapsregeringens åtgärdsprogram "Ett tillgängligt Åland 2017 - 2020" och senare bistått med synpunkter till åtgärdsprogram "Ett tillgängligt Åland" för år 2022 och framåt.

För ett hållbart och bärkraftigt Åland tillsatte Nätverket Bärkraft en arbetsgrupp för utvecklingsmål 2: Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället. Rättighetsutbildaren är medlem i arbetsgruppen. Förbundets synpunkter har sammanställts internt för att förverkliga Ålands utvecklings och hållbarhetsagenda.

Personligt ombud för personer med funktionsnedsättning

Förbundet erbjuder genom sitt personliga ombud kostnadsfri, och från myndigheter fristående, individuell rådgivning till personer med funktionsnedsättning. Personer har under året kontaktat personligt ombud för att få stöd, råd, information och hjälp med att göra ansökningar, rättelseyrkanden eller besvär.

Under kanslistängningen i våras arbetade personligt ombud mera uppsökande än vanligt. Hon ringde spontant upp klienter för att prata och fråga hur de mår och ordnade vid behov praktisk hjälp. Klientmötena hölls digitalt eller per telefon. I viss mån hade hon också "promenadmöten", det vill säga möten utomhus.

Förbundet har fortsatt att vid behov köpa juridiska tjänster i särskilt svåra fall genom Bäck Advokatbyrå. Detta är ett fint komplement till den service som förbundet själv erbjuder. Behovet av köptjänster var relativt stort och totalt sju personer fick hjälp av Bäck Advokatbyrå.

Förbundets tidning Bulletinen

Förbundet gav som planerat ut två nummer av sin tidning till alla åländska hushåll och företag. Upplagan är cirka 13 800 exemplar. Tidningen innehöll aktuell information inom funktionsrättsområdet och om förbundet och föreningarna.

I början av året blev Bulletinen också en taltidning, tillgänglig för alla personer med synnedsättning i hela svensk-Finland.

Annonsförsäljningen, som sköts av North Media/Stefan Norrgrann, var trots coronaläget på en bra nivå och gav förbundet en del annonsintäkter.

Biblioteket

Förbundets bibliotek innehåller aktuella böcker och tidningar och sköts av byråsekreteraren/receptionisten. Biblioteket var öppet för allmänheten under kansliets öppettider. I samarbete med Mariehamns stadsbibliotek katalogiserades nyinköpt material, vilket innebär att materialet finns tillgängligt via www.bibliotek.ax. Under året köptes 30 nya böcker in.

Stadsbiblioteket och förbundets bibliotek renodlade under året sitt samarbete genom att tydligare nyska och specialisera sina respektive utbud av böcker. Förbundet fördjupar utbudet av böcker om funktionsnedsättning och diagnosinriktade områden medan stadsbiblioteket i egenskap av centralbibliotek för hela Åland erbjuder ett brett urval med böcker som intresserar större målgrupper.

Vi tar emot tips på böcker som berör föreningarnas områden!

Hemsida, Facebook, månadsbrev och digitalt nyhetsbrev

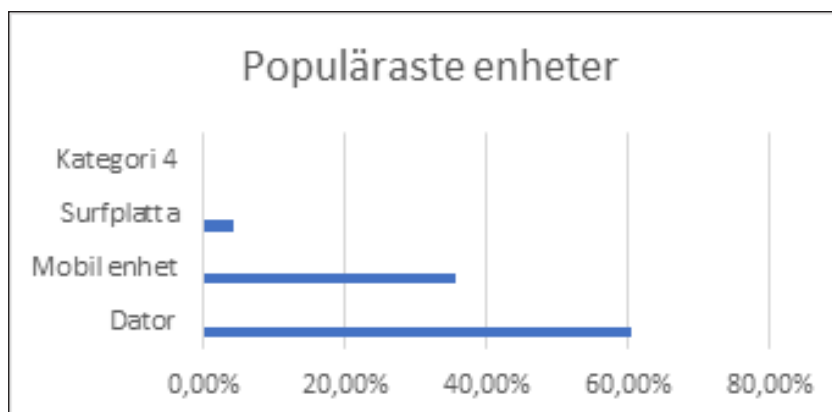
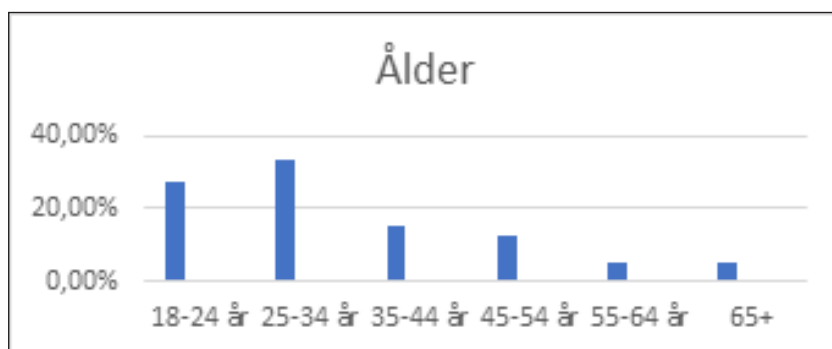
Via hemsidan, Facebook, månadsbrevet och det digitala nyhetsbrevet nådde förbundet ut med information om den egna verksamheten och mycket övrig information som berör personer med funktionsnedsättning.

Månadsbrevet mejlades 11 gånger till medlemsföreningarna och **nyhetsbrevet** distribuerades två gånger till de 45 prenumeranterna. **Hemsida** och **Facebook** uppdaterades löpande.

Förbundets hemsida är ett led i den ökade tillgängligheten. Vi strävar till en enkel och välkomnande hemsida med renodlat innehåll och funktioner och strukturer som uppfyller kriterierna för tillgänglig webb.

Statistik

Facebook hade vid årets slut 818 följare. **www.handicampen.ax** hade under året 5 800 besökare och sammanlagt 11 000 sessionen med en medellängd på ca 2 minuter.

Socialskyddsguiden

Den traditionella Socialskyddsguiden, som berättar om dina rättigheter när du är sjuk eller har en funktionsnedsättning, uppdaterades för 2021 med fakta och ny layout för att bli ännu mer lättläst och tydlig. Guiden kan laddas ner från förbundets hemsida.

Ungdomsrådet

Under året har barn och ungdomar varit ett fokusområde i förbundets påverkansarbete och Rättighetsutbildarprojekt. Under hösten startade förbundet ett ungdomsråd med barn och unga i åldern 13–24 år. Rättighetsutbildaren koordinerar rådet och sammankallar till möten. Syftet är att lyssna till hur barn och unga med funktionsnedsättning upplever sin vardag och sina rättigheter på Åland. Rådet har arbetat med temat delaktighet och inkludering och identifierat de viktigaste rättigheterna;

- Rätten att bli lyssnad på
- Skydd mot våld
- Rätten till hälsa

Genom grupparbete har rådet lyft fram viktiga frågor och haft intressanta diskussion om hur ungdomarna upplever att man lyssnar på dem i skolan och vardagen. Rådet har också diskuterat coronapandemin och vilka effekter den har haft på ungdomarna. Rådets möten har hållits i samarbete med Rädda Barnen som har bidragit med kunskap och färdiga modeller för arbetet med barn och unga. Rådet fortsätter under våren 2022 och kommer att behandla temat tillgänglighet, med fokus på bemötande och drömmar kopplade till framtiden.

Stöd och information till medlemsföreningarna

Förbundet erbjuder administrativt stöd till medlemsföreningar,na i enlighet med ett antaget styrdokument. Servicen är omfattande och innefattar bland annat att förbundets receptionist/byråsekreterare och ekonomiansvariga erbjuder gratis tjänster till föreningarna eller vissa av dem med allt från att ta emot anmälningar till evenemang och hantera föreningarnas medlemsregister till bokföring, löneräkning och löneutbetalning samt hjälp vid uppgörande av budget och bokslut.

Förbundet skickar ungefär en gång per månad ett månadsbrev, med samlad information från förbundet och annat aktuellt, per e-post till medlemsföreningarna.

Dessutom ordnade förbundets kanslipersonal en föreningsträff för att informera om förbundets verksamhet och presentera sig själva för medlemsföreningarna.

Förbundet arrangerade även ett informationstillfälle om FPA:s förmåner för medlemsföreningarna.

Personalutflykt 8.6

Förbundets och föreningarnas personal vandrade i längs Sadelinleden i Hammarland. Utflykten avslutades med en guidning av Britt-Marie Häger i hembygdsmuseet.

Det ny tillsatta Rådet för personer med funktionsnedsättning

Det nya Rådet för personer med funktionsnedsättning tillsattes efter en lång paus och höll sitt första möte 9 april. Rådet leds av minister Anette Holmberg-Jansson och sekreterare är specialsakkunnig Gunilla Lindqvist. I rådet finns representanter från Ålands handikappförbund/verksamhetsledaren, ÅHS (Ålands hälso- och sjukvård), KST (Kommunernas socialtjänst), AMS (Ålands arbetsmarknads- och studieservice-myndighet) och Mariehamns stad.

Demonstration av kansliets nya hjärtstartare

Under året behövde hjärtstartaren i receptionen uppdateras både vad gäller elektroder och batterier. Förbundet ingick då ett avtal med PlusAb om att framledes hyra hjärtstartare. Avtalet inkluderar regelbunden kontroll och uppdatering med den senaste tekniken.

Kommunikatören och Vårt Hjärtas verksamhetsledare hjälptes åt att presentera hur den nya startaren fungerar för medlemsföreningarna. Ny möjlighet till demonstration med PlusAb ges när coronaläget tillåter.

Prideparaden 28 augusti

Delar av förbundets personal deltog i Prideparaden från torget till Västra hamnen tillsammans med föreningen Reseda.

Instruktioner för bokföring och löner till föreningarna

En återkommande aktivitet i början av året är ekonomiansvarigs utbildning av bokföring och löner till nya verksamhetsledare/organisationsskreterare och styrelser.

Samarbete med Ålands Radio och TV

Programserien "En av fem" med aktuella ämnen och personporträtt sändes onsdagar i radion och vissa program även i Ålandskanalen på TV. Redaktör för programserien var Josefina Jansson.

Reumaföreningens inspelning i "En av fem"-serien hade artros och motion som tema. Medverkande var Emil Sanders, leg. läkare i allmän medicin, och Mats Danielsson, fysioterapeut (bilden till vänster).

Sömnapné var temat med Ritva Tammivaara och Raija-Liisa Eklöw (bilden till höger).

FN-dagen för personer med funktionsnedsättning 3.12 uppmärksammades med Öppet Hus i Handicampen

FREDAG 3.12 2021
uppmärksammar vi FN-dagen för personer med funktionsnedsättning och firar 20 år i HandiCampens lokaler.
Välkommen att fira med oss!

International Day of
People with Disability

Öppet Hus 3 december klockan 10 - 13 på Skarpansvägen 30

PROGRAM

10 – 13

- **Basar** - försäljning av Fixtjänsts återvunna julklappar, Ålands Synskadades handgjorda borstar, kalendrar, med mera
- **Pröva på appen Seeing ai** som identifierar människor och objekt och sedan hörbart beskriver dem för personer med nedsatt syn.
- **Samutställning på temat natur, Fixtjänst**
- **Träffa personal och medlemmar**

10.30 - 11

- **Appen Wheelmap** som visar tillgängligheten i Mariehamn presenteras av centrumledaren Dan Ferna

11 – 12

- **Kommunernas Socialtjänst/KST** presenteras av områdeschef Andrea Björnhuvud och ledande socialarbetare Veronica Snellman

12 – 13

- **Vi bjuder på soppa och skärgårdslimpa**

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Uppskattat besök i Handicampen med stämningsfullt luciprogram

Magdalena Lindström och Kika Sund sjöng luciasånger för personalen i Handicampen.

Verksamhetsåret avslutades med en digital julhälsning till förbundets samarbetsparter

God Jul
&
Gott
Nytt År!

